Suomen Pysyvä Edustusto Bryssel EUE

EUE Paavilainen Marika(UM), Kuisma Jaakko(UM)

NEUVOSTORAPORTTI EUE2017-02075

13.07.2017

JULKINEN

Asia

Neuvostoraportti; ympäristöneuvosto 19.6.2017

Kokous

Ympäristöneuvosto 19.06.2017

Ympäristöministerit hyväksyivät päätelmät EU:n toimintasuunnitelmasta luontoa, ihmisiä ja taloutta varten puheenjohtajan ehdotuksen mukaisesti.

Ympäristöministerit keskustelivat edistysraporteista, jotka koskivat EU:n ilmastotavoitteiden taakanjakoa jäsenmaiden kesken ja maankäyttösektorin päästöjen laskentaa. Taakanjakoehdotuksen turvareservi keräsi merkittävästi tukea, vaikkakin useilla mailla oli vielä huolia reservin koosta ja yksityiskohdista. Metsäsektorin päästöjen laskennassa metsäiset maat toivoivat laajasti kestävän metsänhoidon periaatteiden mukaista ratkaisua, joka kannustaisi biotalouden edistämiseen. Konkreettisina muutosehdotuksissa nostettiin esille ratkaisu, jossa kasvavaa metsää ei tulisi laskea päästöksi.

Ympäristöministerit keskustelivat myös Pariisin sopimuksen tilanteesta, koska Yhdysvallat on ilmoittanut irtautuvansa sopimuksesta. Jäsenmaat pahoittelivat yhteisesti Yhdysvaltain eroilmoitusta. Pariisin sopimuksen merkittävyys on kiistaton, eikä sopimuksen minkäänlainen uudelleenneuvottelu ole mahdollista. Eroilmoitusta pidettiin yleisesti ottaen erittäin suurena virheenä. Useat maat korostivat EU:n ilmastojohtajuutta.

Muissa asioissa ministereitä informoitiin kolmikantaneuvottelujen aloituksesta Euroopan parlamentin kanssa jätesäädöspaketista ja Viron PJ-kauden tavoitteesta saavuttaa ensimmäisen käsittelyn sopu vuoden 2017 loppuun mennessä. Ministereitä informoitiin myös muun muassa äskettäisistä kansainvälisistä kokouksista, kuten Baselin (COP 13), Rotterdamin (COP 78) ja Tukholman (COP 8) yleissopimusten osapuolten kolmoiskonferenssistä, Espoon yleissopimuksen sopimuspuolten kokouksesta; Naisten asemaa vuoristoalueilla käsittelevästä kansainvälinen konferenssista; Ocean-konferenssin tuloksista; sekä Montrealin pöytäkirjaa koskevan Kigalin muutoksen ratifioinnista.

Viron ympäristöministeri, Siim Kiisler, esitteli tulevan PJ-kauden ympäristöohjelman, jonka tunnuksina ovat ”Unity through balance”, mikä näkyy myös PJ-kauden logossa ja muissa tunnuksissa, sekä ”Never waste an opportunity”, mikä johdattelee PJ-kauden ympäristöohjelmassa vahvasti painottuvaan eko-innovaatioteemaan. Ilmastoaiheet ovat päästökauppa-,

taakanjako- ja LULUCF-ehdotukset, sekä Pariisin sopimuksen osapuolikokouksen valmistelu. Kiertotaloudessa prioriteettinä on jätesäädöspaketti. Lounaalla ministerit keskustelivat 4.-6.12.2917 pidettävän YK:n ympäristökokouksen kolmannen istunnon järjestelyistä. Lounasvieraana oli UNEP:n pääjohtaja Erik Solheim.

Suomea kokouksessa edusti asunto-, energia- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen.+++

1. Esityslistan hyväksyminen

Esityslista (10183/17) hyväksyttiin.

Muut kuin lainsäädäntöasiat

2. A-kohtien luettelon hyväksyminen

A-kohtien luettelo (10314 /17 PTS A 49) hyväksyttiin.

Lainsäädäntökäsittelyt

3. Alat, joilla ei sovelleta päästökauppajärjestelmää (ensimmäinen käsittely)

a) Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sitovista vuotuisista kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksistä jäsenvaltioissa vuosina 2021–2030 joustavaa energiaunionia varten ja Pariisin sopimuksen sitoumusten täyttämiseksi sekä järjestelmästä kasvihuonekaasupäästöjen seuraamiseksi ja niistä raportoimiseksi sekä muista ilmastonmuutosta koskevista tiedoista raportoimiseksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 muuttamisesta

b) Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi maankäytöstä, maankäytön muutoksesta ja metsätaloudesta aiheutuvien kasvihuonekaasujen päästöjen ja poistumien sisällyttämisestä vuoteen 2030 ulottuviin EU:n ilmasto- ja energiapolitiikan puitteisiin sekä järjestelmästä kasvihuonekaasupäästöjen seuraamiseksi ja niistä raportoimiseksi sekä muista ilmastonmuutosta koskevista tiedoista raportoimiseksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 muuttamisesta

= Tilanneselvitys

Ympäristöneuvosto keskusteli edistysraporteista, jotka koskivat EU:n ilmastotavoitteen taakanjakoa jäsenmaiden kesken (taakanjakoehdotus) ja maankäyttösektorin ilmastopäästöjen laskentaa (LULUCF-ehdotus). Puheenjohtaja oli pyytänyt ministereiltä poliittista ohjeistusta kahdesta keskeisestä avoinna olevasta ongelmasta. Taakanjakoehdotuksen osalta pj ehdotti ratkaisuksi tiettyjä jäsenmaita koskevaa turvareserviä ja ministereillä pyydettiin näkemyksiä tästä. LULUCF-ehdotuksen osalta keskeinen avoinna oleva asia koskee metsäsektorin päästöjen laskenta, joka tulisi kuitenkin toteuttaa niin, ettei ympäristötavoitteita vaaranneta.

Komissaari Cañete muistutti EU:n kasvaneesta vastuusta nyt, kun Yhdysvallat on päättänyt erota Pariisin sopimuksesta. Komissaarin mielestä taakanjakoehdotuksen käsittely on loppusuoralla ja nyt tulisi ratkaista poliittisesti vaikeimmat kysymykset. Ratkaisuna ehdotetaan turvareserviä niille maille, jotka alittavat 2020-tavoitteensa. Myös parlamentti on

ehdottanut samanlaista ratkaisua. Reservi olisi kuitenkin käytettävissä ainoastaan silloin, kun EU kokonaisuudessaan alittaa 2030-tavoitteensa. LULUCF-ehdotuksen metsäsektorien laskentasäännöt ovat poliittisesti tärkein avoinna oleva asia. Metsillä on erityisen merkittävä rooli Pariisin sopimuksen tavoitteen saavuttamisessa. Laskentasääntöjen tulee kuitenkin olla kestävällä pohjalla ongelmien välttämiseksi. Komissaari mainitsi kolme riskiä laskentasääntöjen osalta. Ensinnäkin tulee välttää liialliset ja perusteettomat päästöoikeudet laskentajärjestelmässä. Toiseksi komissaari varotti tilanteesta, jossa bioenergian lisääntyvän käytön päästöjä ei laskettaisi mitenkään. Nämä päästöt tulee laskea metsähakkuiden yhteydessä, koska näitä päästöjä ei lasketa muilla sektoreilla. Kolmanneksi, jos metsälaskenta ei ole luotettavaa, voidaan menettää kansainvälisten yhteistyökumppaneiden luottamus. Toisaalta komissaari tuki myös voimakkaasti nykyistä biotalouskehitystä, jonka täytyy kuitenkin olla kestävällä pohjalla. Puheenvuoronsa lopuksi komissaari esitteli nykyisten laskentasääntöjen mukaisen esimerkin. Hakkuut EU-tasolla ovat nykyisin noin 500 milj. m^3 vuodessa ja tämä taso katsotaan kestäväksi, koska samanaikaisesti metsät kasvavat 700 milj. m^3 vuodessa. Komissio arvioi, että vuonna 2030 kestävät hakkuut voisivat olla 50 milj. m^3 suuremmat. Tätä suuremmat päästöt tulee laskea täydellisesti, muuten biomassan hiilineutraalisuus vaarantuu. Komissio toivoi, että yleisnäkemykset saavutetaan viimeistään lokakuussa, jotta saadaan selkeä poliittinen viesti seuraavaan ilmastosopimuksen osapuolikokoukseen.

Keskustelussa **kaikki jäsenmaat käyttivät puheenvuoron**. Ministerit muistuttivat EU:n ilmastojohtajuudesta ja halusivat yleisnäkemykset mahdollisimman pikaisesti. Monet ministerit muistuttivat, että paljon edistystä on tapahtunut, ja että nämä ehdotukset yhdessä päästökauppaehdotuksen kanssa ratkaisevat täyttääkö EU Pariisin sopimuksen tavoitteensa. Samalla muistutettiin, että työtä on vielä jäljellä ja nähtiin tarve joustoille jatkoneuvotteluissa. Muutamat ministerit muistuttivat myös ehdotuksien suurista taloudellisista ja yhteiskunnallisista vaikutuksista. UK muistutti, että Brexitistä huolimatta se on sitoutunut ilmastotavoitteisiin.

<u>Taakanjakoehdotus</u>

Keskustelussa ES, IT, CZ, HU, HR nostivat esiin varhaisten toimien huomioon ottamisen niille maille, jotka ovat selvästi alittaneet 2020-tavoitteensa. ES muistutti, että nyt ehdotettu turvareservi olisi vain pieni osa jäsenmaiden ylisuorituksesta. PL ehdotti reserviin toisenlaista rakennetta, jossa sen reservin koko olisi 230 miljoonaa tonnia, joka olisi PL mielestä vain 15 % vuoden 2020 ylisuorituksesta. SE, IT, PT, RO, BG, DK, SI, SK, EL, LV, CY voivat hyväksyä turvareservin. DE, LU olivat vielä vähän varovaisia tämän ratkaisun kanssa. LU ja HU muistuttivat, että turvareservi ei saa rajoittaa ylisuorittamista seuraavalla kaudella. AT, NL, FI, BE mielestä tämä reservi voisi olla rajattuna osa lopullista kompromissia. ES ja CZ totesivat, että turvareservin yksityiskohtia tulee vielä täsmentää jatkokeskusteluissa. BG, LV muistuttivat siitä, että reservin käytöstä tulee olla varmuus. HR ja HU totesivat suoraan, että reservi ei ole riittävä ratkaisu. SE, UK kuitenkin muistuttivat, että turvareservi ei saisi rasittaa niitä maita, joilla on tiukemmat tavoitteet taakanjakosektorilla ja näin syntyvä ylijäämä ei voi mennä turvareserviin. SE piti tärkeänä sellaista ratkaisua, jossa EU:n päästöjenvähennysbudjetti ei kasva.

IE nosti lisäksi esiin päästövähennyspolun lähtöpisteen ja katsoi, ettei voi hyväksy komission ehdotuksen tiukennusta niin, että osalle maista 2020-tavoitteet olisivat lähtöpisteenä. DE, AT, FI, DK, BE, UK tukivat komission ehdotusta lähtöpisteeksi. NL, LU ehdottivat, että turvareserviä tulisi kompensoida tiukemmalla lähtöpisteellä. LT, LV ehdottivat, että alkuvuodeksi muutettaisiin vuosi 2021.

IE, LT, DK, RO totesivat, että joustot ja erityisesti LULUCF-jouston jaottelu tulee säilyttää nykyisellään. DE piti tärkeänä, että pankitusta myöhemmille vuosille rajoitetaan. FI, LT, CZ ja PL katsoivat, että metsät tulee sisällyttää LULUCF-joustoon alusta alkaen ja FI toivoi samaa myös puutuotteille. FR muistutti kustannustehokkuuden tärkeydestä ratkaisua etsittäessä. FI, SI totesivat, että LULUCF-ehdotus ja taakanjakoehdotus tulee ratkaista samanaikaisesti. SE ja LU muistuttivat vahvan uudelleentarkasteluartiklan tarpeellisuudesta.

LULUCF-ehdotus

SE, AT, SI mielestä laskentasäännöt eivät voi rajoittaa kestävää metsänhoitoa ja niiden tulee tukea biotaloutta. SE, SI ehdottivat politiikkatoimien huomioon ottamista metsäreferenssitasoissa. FI muistutti metsäsektorin merkittävyydestä sekä ilmastonmuutoksen torjunnassa että taloudellisena sektorina. FI mielestä puheenjohtajan ehdotus ei ole vielä riittävä sen huolien ratkaisemiseksi, eikä Suomi voi hyväksyä sellaista ratkaisua, jossa merkittävä metsäsektori lasketaan päästöksi. AT ihmetteli miksi yli kymmenen metsäisen maan toiveita ei ole otettu huomioon? AT totesi, että sellainen ratkaisu ei ole mahdollinen, jossa hakkuiden kasvu laskettaisiin samalla tavalla päästöksi kuin uuden hiilivoimalan rakentaminen. RO, BG, LT, BE, LV toivoivat mahdollisimman uusien referenssivuosien käyttöä laskennassa. FR mielestä ratkaisun elementit ovat pöydällä ja tulisi olla mahdollisuus kestävään metsätalouteen myös tulevaisuudessa. HR ratkaisu tulisi löytää kestävästä metsänhoidosta. LT, SI, HU, PL, RO mielestä kestävästi kasvavaa metsää ei voi laskea päästöksi. CZ, LV mielestä teksti on aika lähellä ratkaisua ja kansallinen taso voisi olla ratkaisu. PL ja PT viittasivat ehdotuksiinsa trendien huomioon ottamisesta.

DE, NL, IT, PT, DK, UK ja EL ei voi hyväksyä politiikkatoimien mukaan ottamista vertailutasoon, vaan vertailutason pitäisi perustua todelliseen historialliseen tietoon. Monet maat toivoivat myös yksikertaista ja läpinäkyvää ratkaisua ja painottivat ympäristötavoitteiden saavuttamista. NL, ES ja LU muistutti EU-sääntöjen merkittävästä roolista kansainvälisessä keskustelussa, jolloin tulee olla käytössä luotettavat ja läpinäkyvät säännöt. NL, LU ja DK muistuttivat, että kaikki päästöt tulee laskea. LU, BE, CY, IE tukivat komission alkuperäistä ehdotusta. UK ja DK totesivat, että heille biomassalaskennan oikeellisuus on erittäin tärkeää.

Muissa aiheissa FI nosti esiin puutuotteet ja näiden käytön kannustamiseen tähtäävät laskentasäännöt. LT, CZ, SK, LV, RO tukivat puutuotteiden erillistä laskentaa. IE ja BE ymmärsivät kuitenkin jossain määrin metsäisten maiden huolet. BE muistutti, että metsätalouden muutoksien tulee olla kestävän metsätalouden mukaisia. NL piti kuitenkin puutuotteiden lisääntyvää käyttöä positiivisena asiana.

IE tuki kattoluvun säilyttämistä 3,5 %:ssa, eikä voi hyväksyä metsäpinta-alaan perustuvaa jaottelua. LT toivoi metsäpinta-alaan perustuvaa kattolukua tai sen poistoa kokonaan. BE ja HU toivoivat 3,5 % kattolukua. CZ, PL haluavat kattoluvun kokonaan pois. SE, LT, HU, PL ja BG painottivat jäsenmaan päätäntävaltaa metsäasioissa. NL taas muistutti, että opiskelijatkaan eivät arvostele itse omia kokeitaan, joten metsälaskennassa tulisi olla ulkopuolinen tarkastuslaskenta. IT ihmetteli tiettyjen maiden kantoja, jotka ovat tiukkoja taakanjaossa, mutta hakevat väljyyttä LULUCF-laskentasäännöissä. EL toivoi Copernikus-tietojen käyttöä metsälaskennassa.

Lopuksi Viron uusi ympäristöministeri Siim Kiislev kertoi, että ilmastomuutos on yksi Viron pj-kauden prioriteeteista. Tavoitteena on nopea edistys heti heinäkuussa ja ratkaisu seuraavassa ympäristöneuvostossa lokakuussa.

Pj kiitti jäsenmaita edistyksestä ja toivoi ratkaisua mahdollisimman pikaisesti ennen seuraavaa osapuolikokousta. Pj katsoi, että taakanjakoehdotuksen turvareservi sai paljon tukea, vaikkakin yksityiskohdissa tarvitaan vielä lisätyötä. LULUCF:ssä erot jäsenmaiden välillä ovat suuret, riippuen siitä mikä on niiden metsäpinta-ala, metsänhoitotapa ja hakkuuintensiteetti. Metsien vertailutason asettamisessa tulisi olla joustoa, tasapuolisuutta ja oikeudenmukaisuutta, kuitenkin vaarantamatta ympäristötavoitteita.

Komissaari Cañete kiitti puheenjohtajaa hyvästä edistyksestä ja siitä, että ratkaisun avaimet on nyt tuotu neuvottelupöytään. Nyt täytyy edetä nopeasta, koska parlamentti on jo äänestänyt taakanjaosta ja äänestää heinäkuussa LULUCF-ehdotuksesta. Komissaari on luottavainen siitä, että ratkaisua löytyy varmasti, kunhan ei vaaranneta ympäristötavoitteita.

Muut kuin lainsäädäntöasiat

4. Pariisin ilmastosopimuksen ajankohtainen tilanne
= Näkemysten vaihto

Ministerit keskustelivat neuvostossa Pariisin sopimuksen tilanteesta, koska Yhdysvallat on ilmoittanut irtautuvansa sopimuksesta. Pj totesi, että Yhdysvaltojen ilmoitus vahingoittaa sopimusta, mutta kansainvälisen yhteisön pettymys oli yksimielinen. Ulkoasiainneuvoston on tänään hyväksynyt tilannetta koskevat päätelmät ja Eurooppa-neuvosto ottaa kantaa asiaan loppuviikolla. Yhdysvaltain toimien yksityiskohdat ovat epäselvät. Ministereille tarjotaan mahdollisuus keskustella siitä, miten asiassa päästään eteenpäin.

Komissaari Cañete pahoitteli syvästi Yhdysvaltain päätöstä. Pariisin sopimusta ei voi neuvotella uudelleen, vaan se pitää laittaa täytäntöön. EU on sitoutunut täysin Pariisin sopimukseen. Kukaan ei ole vielä tukenut Yhdysvaltain presidentin esittämiä perusteita. Edellisen viikon Bolognan kokouksessa Yhdysvallat oli selvästi yksin ja muut G7-ympäristöministerit tukivat vahvasti Pariisin sopimusta. Yhdysvallat ei voi jättää eroilmoitusta ennen kuin vuonna 2019 ja ero astuu voimaan aikaisintaan 2020. Tähän asti sopimus sitoo Yhdysvaltoja ja on avoinna miten se käyttäytyy jatkoneuvotteluissa. On kuitenkin selvää, että Yhdysvallat on vetänyt ilmastorahoituksena pois. Nyt on tärkeää ilmastojohtajuus kaikilla tasoilla. EU:n täytyy löytää uusia partnereita ja vahvistaa aikaisempia suhteita. Viime aikoina EU on toiminut aktiivisesti erityisesti Kiinan ja Afrikan maiden kanssa. Pariisin sopimus on viimeinen mahdollisuus pelastaa maailma tulevia sukupolvia varten.

Keskustelussa 26 jäsenmaata käytti puheenvuoron. Jäsenmaat pahoittelit yhteisesti Yhdysvaltain eroilmoitusta. Pariisin sopimuksen merkittävyys on kiistaton, eikä sopimuksen minkäänlainen uudelleenneuvottelu ole mahdollista. Sopimuksen täytäntöönpanolle ei ole vaihtoehtoja. Eroilmoitusta pidettiin yleisesti ottaen erittäin suurena virheenä. Useat maat korostivat EU:n ilmastojohtajuutta ja yhteistyötä sekä muiden maiden, että yhdysvaltalaisten toimijoiden kanssa. Myös dialogin jatkamista Yhdysvaltojen johdon kanssa pidettiin erittäin tärkeänä. Ulkoasianministereiden päätelmiä tuettiin myös laajasti.

FR ja DE kiittelivät Italiaa edistyksestä Bolognassa. IT kiitteli vastaavasti komissaaria ja muita osallistuneita maita. FR, SE ja DE ilmoittivat valmiudesta tarkastella omaa ilmastorahoitustaan uudelleen. NL ja LU tulevat antamaan lisärahoitusta hallitustenväliselle ilmastonmuutospaneelille (IPCC) ja toivoi myös muilta mailta lisärahoitusta. NL ja AT muistuttivat, että tämä ei ole sopimuksen loppu ja on hienoa miten muut maat ovat ilmoittaneet olevansa sitoutuneita sopimukseen. SK totesi, että ilmastonmuutoksen torjunta saattaa hidastua, mutta se ei pysähdy. UK ja LU muistuttivat, että ilmastonmuutoksen torjunta on mahdollista samanaikaisesti talouskasvun kanssa. SE mielestä vähähiilisyys on keskeinen osa keskeisen

kasvun polulla. SE toivoi myös kaikkien maiden ratifioivan pikaisesti Kioton sopimuksen toisen kauden säännöt. SE kertoi myös uudesta ilmastolainsäädännöstään, jossa muun muassa 2030-tavoite taakanjakosektorilla nostetaan korkeammaksi ja tavoitellaan hiilineutraalisuutta vuoteen 2045 mennessä. RO muistutti, että ilmastonmuutoksentorjunnan lisäksi tulisi pyrkiä tarjoamaan parempi elämä kansalaisille. FI ja BE totesivat suoraan, että ilmastonmuutoksen torjunnassa täytäntöönpano on politiikkaa tärkeämpää. DE mielestä Pariisissa annettuja sitoumuksia voidaan vain kiristää, niitä ei ole mahdollista heikentää. CZ ei ole vielä itse ratifioinut Pariisin sopimusta, mutta ratifioinnin loppuunsaattaminen on tällä hetkellä erittäin kiireinen asia. BE mielestä Yhdysvallat onsitoutunut 100 miljardin ilmastorahoitukseen Kööpenhaminassa 2009 ja tämän sitoumuksen takana tulee pysyä. IE katsoi, että ilmastonmuutoksen vaikutukset koskevat kaikkia maita ja vastuu on kaikkien yhteinen. IT oli täysin erimieltä Yhdysvaltain presidentin perusteista jättäytyä pois sopimuksesta. EE kertoi tulevista suunnitelmistaan puheenjohtajana seuraavassa osapuolikokouksessa. Heinäkuun epävirallisessa ympäristöministerikokouksessa tullaan keskustelemaan tarkemmin kansainvälisen ilmastosopimuksen tilanteesta. LU muistutti, että EU:n täytäntöönpanolainsäädäntö tulee saada valmiiksi hyvissä ajoin ennen seuraavaa osapuolikokousta. PL muistutti maankäyttösektorin roolista pitkän aikavälin nielujen ja päästöjen tasapainossa. PL tosin ihmetteli miksi nyt ollaan niin yllättyneitä eroilmoituksesta, koska tämä asia on selvästi osa presidentin vaaliohjelmaa. LV muistutti, että EU ei voi toteuttaa Yhdysvaltojen osaa sopimuksesta, vaan se on sen oma tehtävä.

Komissaari kiitti ministereitä tuesta ja kertoi komission suunnitelmista nostaa rahoitusta hallitustenväliselle ilmastonmuutospaneelille. Puheenjohtaja totesi keskustelun olleen tärkeä ja muistutti yhteistyön merkityksestä jatkokeskusteluista. Sopimuksen täytäntöönpano on erittäin tärkeää.

5. Ehdotus neuvoston päätelmiksi EU:n toimintasuunnitelmasta luontoa, ihmisiä ja taloutta varten
= Hyväksyminen

Ministerit keskustelivat komission huhtikuussa 2017 antamasta toimintasuunnitelmasta luontoa, ihmisiä ja taloutta varten. Toimintasuunnitelma tuli tarpeelliseksi, sen jälkeen, kun komissio sai valmiiksi Refit –raportin luontodirektiivien toimivuuden tarkastelun johdosta. Refit –raportin mukaan luonto- ja lintudirektiivi ovat tarkoitukseensa sopivat, mutta toimeenpanoa on tehostettava. Toimeenpanon tehostamiseen liittyi lukuisia havaintoja, joiden perusteella oli selvää, että komission ja jäsenmaiden on tiivistettävä yhteistyötään, ja jäsenmaiden erilaiset tilanteet on otettava tarkemmin huomioon. **Komissaari Vella** kuvasi toimintasuunnitelmaa sanoilla - ohjeet, keskustelu, rahoitus ja osallistuminen. Komissio järjesti osapuolikonferenssin toimintasuunnitelmasta 6.6.2017, jossa varapuheenjohtaja Timmermans totesi luontodirektiivien vahvan toimeenpanon olevan tulevan kehityksen perusta, jota ilman ei ole kilpailua, kasvua eikä työpaikkojen lisäystä. Toimeenpanossa tullaan puuttumaan rakenteellisiin järjestelyihin kuten yhteistyöhön ja rahoitukseen. Alueiden roolia korostetaan ja sitä on tehty jo valmistelussa. **Alueiden käytön komitea** on ollut yksi valmistelutyön ohjaaja ja sillä on tärkeä rooli myös toimeenpanossa.

Jäsenmaat olivat tyytyväisiä puheenjohtajan ehdotukseen neuvoston päätelmiksi. Keskustelua käytiin vielä rahoituksesta, mutta erillisen luonnonsuojelun rahoitukseen osoitettavan rahaston perustamisen sijaan puhuttiin pääsääntöisesti tarpeesta kehittää rahoitusta (DE, RO, BE, ES, LV, BG, SK, LU, CY, HR, SE, PL, HU). Itsenäisen rahaston tarpeen toi esiin EL perustellen tätä sillä, että rahanpuute on useaan kertaan todettu toimeenpanon esteeksi, ja ongelma on todellinen esim Kreikassa. SK totesi, että itsenäisen rahaston tarvetta olisi selvitettävä. SE ja

PL pitivät tärkeänä, että luonnonsuojeluun tehdyt investoinnit myös tuottaisivat ja maksaisivat itsensä takaisin. LIFE-ohjelman puitteissa saavutetut onnistumiset mainittiin (mm CY) .

Toimintasuunnitelman vahvaa sosioekonomisia näkökulmia painottavaa otetta pidettiin hyvänä. Puheenvuoroissa viitattiin kokemuksiin siitä, että kohdennetut toimet paikallis- ja aluetasolla tuottavat tuloksia ja siksi sen tukeminen kaikin tavoin on jäsenmaiden kannalta hyvä suuntaus (useat maat mm SK ja BE). Osapuolten osallistuminen ja suojelutoimien integrointi taloudelliseen toimintaan (ml CAP uudistus) ovat olennaista. Maanomistajien roolin esiin nostamista yhtenä toimeenpanotahona pidettiin tarpeellisena (mm PT), vaikka muutoin pj ei halunnutkaan eritellä eri osallistujaryhmiä. Luonnonsuojelutavoitteiden kytkennät ilmastotavoitteisiin ja Agenda 2030 toimeenpanoon tuotiin esiin (mm LU, BE, DE). Suomi ei pitänyt puheenvuoroa.

Muut asiat

6. a) Käsiteltävänä olevat säädösehdotukset

Jätepaketti (**ensimmäinen käsittely**)

i) Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi romuajoneuvoista annetun direktiivin 2000/53/EY, paristoista ja akuista sekä käytetyistä paristoista ja akuista annetun direktiivin 2006/66/EY ja sähkö- ja elektroniikkalaiteromusta annetun direktiivin 2012/19/EU muuttamisesta
ii) Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi kaatopaikoista annetun neuvoston direktiivin 1999/31/EY muuttamisesta
iii) Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi jätteestä annetun direktiivin 2008/98/EY muuttamisesta
iv) Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun direktiivin 94/62/EY muuttamisesta
= Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Puheenjohtaja tiedotti jätesäädöspaketin käsittelystä kautensa aikana. Maltan pj-kauden tavoitteena on ollut saada aikaan tasapainoinen ehdotus neuvoston puolesta kolmikantaneuvotteluihin, jotka aloitettiin EU:n parlamentin kanssa 30.5.2017. Sen jälkeen on teknisissä kokouksissa valmisteltu toista trilogia, joka pidetään 26.6.2017. Tämän jälkeen Viro tulee jatkamaan työtä. **Komissio** kiitti troikkaa NL, SK ja MT työstä tähän tähän mennessä, ja korosti ensimmäisen trilogin EP:n kanssa olleen rakentava ja keskustelu käytiin hyvässä hengessä. Komissio pahoittelin Coreperin päätösten alhaista kunnianhimoisuustasoa. Kunnianhimoton kaatopaikkatavoite vesittää todellisten business –mahdollisuuksien kehittämisen. Komissio korosti olevansa samaa mieltä kuin neuvosto ja parlamentti siitä, että kunnianhimoisuus ei liity vain kierrätystavoitteisiin vaan siihen, että saadaan tasapuoliset toimintaedellytykset kaikkiin EU jäsenmaihin. Komissio pitää prioriteetteinä jätteen synnyn ehkäisyä, taloudellisten keinojen laajempaa käyttöä, laajennettua tuottajavastuuta sekä tavoitteiden tarkastelua siten, että kaikki osapuolet ymmärtävät kannoista joustamisen olevan välttämätöntä. Virolle komissio toivotti onnea. **Jäsenmaista 14**, mukana lukien tuleva PJ maa Viro, piti puheenvuoron. Suomi ei puhunut informaatiokohdassa.

IT aloitti toteamalla pitävänsä edelleen laskentamenetelmien ja määritelmien harmonisointia olennaisena, jotta voidaan vertailla toimintaa eri jäsenmaiden kanssa. Tavoitteiden tulee sen jälkeen olla kaikille saavutettavissa. Nyt kaatopaikkaukselle asetettu alentamistavoite pitäisi ulottaa koskemaan kaikkia jätetyyppejä. Piti tärkeänä poliittisen sovun aikaan saamista vuoden loppuun mennessä, johon yhtyi myös **SK**. **DK** totesi että jätesäädöspaketista on keskusteltu

paljon, mutta ei ministeritasolla ja piti tärkeänä, että sellainen keskustelu järjestetään. **NL** kiitteli puheenjohtajaa, ja pahoitteli kunnianhimoisuustason alhaisuutta neuvostossa. **PL** totesi kuten IT, että tavoitteiden olisi oltava saavutettavissa kaikille jäsenmaille, niillekin, jotka ovat aloittaneet työn myöhemmässä aikataulussa. Piti vuoteen 2030 asetettujen tavoitteiden saavuttamista realistisimpana. **AT** muistutti, että korkeat kierrätystavoitteet tukevat ilmastotavoitteita ja kaatopaikkojen käytön vähentäminen yleistä raaka-aineiden viisasta käyttöä. **UK** kannattaa siirtymistä resurssitehokkaaseen kiertotalouteen, mutta esitti esimerkein kokemuksiaan toimeenpanosta, erityisesti siitä, miten vaikeaa on saavuttaa tavoitteet yhtenäisesti samankin valtion alueella, jossa on useita hallinnollisia toimijoita. **DE** totesi, että pitäisi sietää joustoa pakkausdirektiivin tavoitteissa. Laajennetussa tuottajavastuussa olisi tunnistettava kollektiivinen vastuu ja yksilöllinen vastuu ja toimittava tämä huomioon ottaen. **EL** totesi, että 10 % tavoite yhdyskuntajätteen kaatopaikalle sijoittamiselle kannustaa jätteenpolttoon, mitä Kreikassa ei voida ottaa käyttöön energianhyödyntämisenä, koska lämmitysenergiaa ei juuri tarvita. Öljyn kierrätyksen tavoitetta EL piti tarpeellisena. **SE** totesi prioriteettinaan olevan biopohjainen kiertotalous. Sen saavuttamisessa kaatopaikkojen käytön vähentäminen on olennaista, jotta materiaalit saadaan kiertoon. Kierrätysmateriaalien laadun varmistamiseksi on suljettava pois vaaralliset aineet kierrätysmateriaaleista. EPR järjestelyjen on oltava joustavia. **BE** kannattaa kunnianhimoista etenemistä, EP:n ehdotusten hyväksymistä ja tai ainakin niiden suuntaan etenemistä pakkaus- ja pakkausjätedirektiivissä. **ES** priorisoi jätehierarkian mukaista etenemistä ja toivo EE:ltä jätesäädöspaketissa sopua vuoden loppuun mennessä.

Tuleva PJ-maa **Viro** kiitti Maltaa ja trilogien hyvää aloitusta. Jätesäädöspaketti on Viron ykkösprioriteetti ja tulevat aloittamaan työn sen kanssa heti heinäkuun alussa. Tavoitteena on tasapainoinen kompromissi, joka sovittaa yhteen eri tahojen näkemykset.

b) Äskettäiset kansainväliset kokoukset:

Baselin (COP 13), Rotterdamin (COP 78) ja Tukholman (COP 8) yleissopimusten osapuolten kolmoiskonferenssi (Geneve, 24. huhtikuuta – 5. toukokuuta 2017)

Espoon yleissopimuksen sopimuspuolten seitsemäs kokous ja pöytäkirjan osapuolten kokouksena toimivan Espoon yleissopimuksen sopimuspuolikonferenssin kolmas kokous (Minsk, Valko-Venäjä, 13.–16. kesäkuuta 2017)

= Puheenjohtajavaltion ja komission tiedotusasia

Puheenjohtaja ja komissio informoivat kolmoiskonferenssista todeten tulosten jääneen vähäisiksi. Ministereille oli jaettu muistio (10260/17, 14.6.2017) .

Komissio informoi Espoon yleissopimuksen osapuolikokouksesta.

c) Naisten asemaa vuoristoalueilla käsittelevä kansainvälinen konferenssi
(Alpbach, Tyrol, 18. ja 19. huhtikuuta 2017)
= Itävallan valtuuskunnan tiedotusasia

Itävallan valtuuskunta esitteli konferenssin tuloksen (asiakirja 10156/17). Kyse on naisten kokemista erityisistä ongelmista vuoristollisilla alueilla eri maanosissa. KOM toteaa, että asia liittyy kestävän kehityksen tavoitteiden 9 ja 15 toimiin ja kiittää Itävaltaa konferenssin isännöinnistä.

d) Ocean-konferenssin tulokset (New York, 5.–9. kesäkuuta 2017)

= Ruotsin valtuuskunnan tiedotusasia

Ruotsin valtuuskunta esitteli konferenssin tulokset (asiakirja 10357/17). Komissio kiitti Ruotsia ja Fijiä sekä varapuheenjohtaja PT:tä järjestelyistä sekä asian ansiokkaasta edistämisestä, mihin yhtyivät FI, DE, DK ja ES puheenvuoroissaan.

e) Ilmastonmuutokseen sopeutuminen kaupunkialueilla –hanke Puolassa (yli 100 000 asukkaan kaupungit)
= Puolan valtuuskunnan tiedotusasia

Puolan valtuuskunta kertoi lyhyesti ilmastonmuutokseen sopeutumista kaupunkialueilla, jotka ovat todella herkkiä ilmastonmuutokselle ja 60 % ihmisistä asuu kaupungeissa. Paikallisia toimijoita pyritään tuketaan erilaisin tavoin. Asiaa esitellään tarkemmin Katowicen osapuolikokouksessa.

f) Wienin julistus: Nanomateriaalien sääntelyviranomaisten 11. vuoropuhelun tuloksena hyväksytyt päätelmät ja suositukset (Wien, 29.–30. maaliskuuta 2017)
= Luxemburgin, Itävallan ja Saksan valtuuskuntien tiedotusasia

Luxembourgin, Itävallan ja Saksan valtuuskunnat esittelivät avainkohdat nanoteknologisia kysymyksiä käsittelevästä muistiostaan (10156/17).

g) Montrealin pöytäkirjaa koskevan Kigalin muutoksen ratifiointi
= Komission tiedotusasia

Komissaari Cañete kertoi lyhyesti Montrealin pöytäkirjan Kigalissa sovitun muutoksen ratifiointitilanteesta. Neuvosto on pyytänyt Euroopan parlamentin hyväksyntää ja lopullista päätös odotetaan heinäkuussa. Kigalissa sovittu muutos on merkittävä askel HCFC-päästöjen vähentämisessä. Jäsenmaiden tulisi ratifioida muutos mahdollisimman nopeasti.

h) Seuraavan puheenjohtajavaltion työohjelma
= Viron valtuuskunnan tiedotusasia

Viron ympäristöministeri, **Siim Kiisler**, esitteli tulevan PJ-kauden ympäristöohjelman (asiakirja 10328/17), jonka tunnuksina ovat ”Unity through balance”, mikä näkyy myös PJ-kauden logossa ja muissa tunnuksissa, sekä ”Never waste an opportunity”, mikä johdattelee PJ-kauden ympäristöohjelmassavahvasti painottuvaan eko-innovaatioteemaan. Ilmastoaiheet ovat päästökauppa-, taakanjako- ja LULUCF-ehdotukset, sekä Pariisin sopimuksen osapuolikokouksen valmistelu. Kiertotaloudessa prioriteettinä on jätesäädöspaketti sekä eko-innovaatioiden edistäminen mm epävirallisessa ympäristöneuvostossa ja lokakuun tapahtumisissa Tallinnassa, mm konferenssi, jossa aiheena ”Nature-based solutions”. Neuvostojen ajankohdat ovat tarkentuneet 19.6.2017 jälkeen seuraaviksi: 13.10.2017 sekä 19.12.2017.

Suomen edustajat

Asunto-, energia- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen ja virkamiesvaltuuskunta

Asiakirjat

Liitteet

Viite YM2017-00196

Asiasanat	Coreper I, Habitat-luontodirektiivi, ilmastonmuutos, jätehuolto, luonnonsuojelu, MERTENS, ympäristö, ympäristönsuojelu, kiertotalous
Hoitaa	**UM, VNK, YM**
Tiedoksi	ALR, EUE, LVM, MMM, OKM, OM, PLM, SM, STM, TEM, TRAFI, VM